

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Любен Караниколов,
Член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
"доцент",
обявен от Софийския университет "Св. Кл. Охридски" в ДВ, бр. 80 от
14.10.2011 г.

Представилият се и допуснат до участие в конкурса кандидат - гл.ас.д-р Евелина Димитрова Стоева – Димитрова е преподавател в Юридическия факултет на СУ "Св. Кл. Охридски", катедра "Административноправни науки", от 1995 г. От 1997 г. е старши асистент, а през 2004 г. е придобила научното звание главен асистент по финансово право. През 2004 г. г-жа Димитрова придобива научната степен доктор по научната специалност 05.05.12 – финансово и данъчно право след защитата на дисертация на тема: „Правен режим на данъка върху добавената стойност”.

От постъпването си в университета до момента г-жа Евелина Димитрова води лекции и семинарни занятия по Финансово право и Данъчно право в Юридическия факултет на СУ. Водила е лекциите в курсовете по: Финансово право във Философия факултет на СУ; българско данъчно право на английски език в дисциплината Българско, международно и европейско данъчно право в Стопанския факултет на СУ "Кл.Охридски"; Финансово право и Данъчно право в магистърските програми на Стопанския факултет на СУ «Св.Климент Охридски».

В съответствие с изискването на чл. 24, ал.1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България за участието в конкурса е представен публикуван монографичен труд на тема „Сравнителноправни аспекти на облагането с данък върху добавената стойност”, който ще бъде рецензиран. Освен него научните публикации на кандидата след защита на образователната и научна степен „доктор”, с които кандидатът участва в конкурса, са една студия и шест статии, предговор и съставителство на сборник с нормативни актове от вторичното право на Европейския съюз, коментарно издание – практически наръчник с три преработени и допълнени издания, доклад от национална научна конференция. Цялостната научна и изследователската дейност, в това число трудовете, с които г-жа Димитрова участва в конкурса, отразена в над 20 монографии, книги, учебници и учебни помагала и сборници, представя много добре кандидата в научната и професионалната общност като задълбочен изследовател, посветен в изучаването на системата на косвените данъци в Република България и по-специално на данъка върху добавената стойност; процесите на европейската

данъчна интеграция и влиянието им върху данъчната система на Република България и съотношенията между европейското данъчно право и българското данъчно право. Обемът на изследваната от кандидата българска и чужда научна литература, показаната възможност за добри сравнителноправни анализи, успешното използване на съвременни изследователски методи са в основата на успешната преподавателска и научно - изследователска изява на г-жа Димитрова. Според дадената ѝ творческата характеристиката тя се изяснява като подготвен преподавател и изследовател, който работи добре в колектив.

Представената от кандидата справка за приносите в научно-изследователската и научно-приложна дейност е коректна и отразява най-значимите резултати от нейните изследвания и публикации. Както е отбелязано публикуваните монографични изследвания изучават модела, елементите, особените режими и специалните правила на данъка върху добавената стойност, като проследяват промените в данъчното ни законодателство от въвеждането на данъка в данъчната система на Република България през 1994 година до началото на 2011 година. Изследванията използват основно метода на сравнителния анализ като изучаването на правния режим на данъка, елементите му – субекти, обекти на облагане, данъчна основа и данъчна ставка, са обсъждани и с оглед на съответствието на националните правила с правилата на общата система на ДДС, установена на територията на ЕС. Като достойнство на изследванията може да се отбележи, че до момента съответствието на националната ДДС система с правилата на общата система на ДДС в ЕС не са били проучвани от един автор в няколко последователни монографични правни изследвания.

Данъчното облагане е обект на изучаване както от икономическата наука, така и от правната наука. Интердисциплинарният характер на тази научна област придава допълнителна тежест на правните научни изследвания, посветени на изучаването на данъчните правила, приложението на общите институти на правото в данъчното право и специфичното им проявление по отношение на ДДС.

Представеният монографичен труд е задълбочено научно изследване на актуалните за финансовоправната теория въпроси, свързани с данъчното облагане на територията на Европейския съюз; с хармонизирането на косвените и преките данъци и степента на съответствие на правилата за данъка върху добавената стойност в данъчната ни система, с тези на Общата система на ДДС в Европейския съюз, както и с процеса по формиране на данъчното облагане като общностна политика. Идеята данъчното облагане на територията на ЕС да се разглежда като потенциална интеграционна политика на ЕС до този момент не е формулирана като научна теза. Макар че тезата не

е безспорна в рецензираното монографично изследване, както и в студията "Европейска данъчна интеграция", са приведени сериозни аргументи в защита на извода, че макар на този етап обособяването на данъчното облагане като самостоятелна общностна политика да е препятствано от различни фактори, процесът на европейска данъчна интеграция ще се развива в тази посока.

Приносно е значението на монографичното изследване в оценката на степента на съответствие на националните ДДС правила с нормите на правнозадължителните актове на европейското данъчно право, които при колизия имат върховенство над нормите на вътрешното ни право. Отбелязаните случаи на неточно транспониране на правилата на действащата в момента ДДС – директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. в ЗДДС имат важно практическо значение и биха ползвали практикуващи юристи и ще са полезни в правораздавателния процес. Трудът изследва значението на юриспруденцията на Съда на ЕС като източник на европейското данъчно право и на българското данъчно право. Значително би се повишила научно-практическата стойност на изследването ако се добавят решенията на Съда на ЕС, с които се признава директен ефект на норми от ДДС директивата.

Втората част на труда е посветена на облагането с ДДС в България след 2007 г. Като научни тези с приносен характер в тази част на изследването може да се отбележи: формулирането на дефиниция на понятието "начисляване на ДДС" като процедура за реализацията на изискуемостта на данъка; изследването на процедурата на "обърнатото начисляване на ДДС" като специфичен механизъм на облагане; изучаването на новите за данъчната ни система институти на «вътреобщностната доставка», «вътреобщностното придобиване», «тристранната операция» и «дистанционната продажба»; формулирането на тезата, че не всички юридически факти, които възникват при вътреобщностния търговски обмен имат характеристиката на обект на облагане с ДДС, като например вътреобщностната доставка на стоки; описаното несъответствие в съдържанието на понятието "доставка на стоки" по смисъла на чл. 6 от ЗДДС спрямо дефиницията в чл. 14, § 1 от Директива 2006/112/ЕО, което освен теоретично значение има и важно значение за практиката.

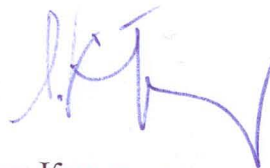
Като достойнство на научните публикации на кандидата може да се посочи и факта, че по изследваните въпроси са анализирани и най-новите национални и европейски нормативни актове и документи, което показва траен и поддържан интерес в изучаваните области на правната наука.

Заклучение

Въз основа на представените от кандидата научни публикации за участие в конкурса и цялостната му творческа и преподавателска дейност давам положителна оценка и смятам, че са налице законовите предпоставки по чл.24, ал.1 от Закона за развитието на академичния състав в Р България кандидатът да бъде предложен и избран за доцент по професионално направление „право“ - 3.6. в СУ „Св. Кл. Охридски“ и предлагам на научното жури да гласува положително.

17.02.2012 г.

Член на журито:

Проф. Д-р Любен Караниколов